

Hedensted Kommune
Niels Espes Vej 8
8722 Hedensted

Arbejdstilsynet
Tilsynscenter Syd
Landskronagade 33
2100 København Ø

T 70 12 12 88
at@at.dk
www.at.dk

CVR 21481815

1. marts 2022

Afgørelse

Vi sender her den afgørelse, som vi oplyste om på vores tilsynsbesøg den 23. februar 2022 hos Hedensted Kommune på arbejdsstedet Mosegade 75, 8722 Hedensted. Vi talte med afdelingsleder Mette Louise Westh, arbejdsmiljørepræsentant Annette Gustafsson og arbejdsmiljørepræsentant Thilde Skibssted Jakobsen.

Sag

20220003611/7
Ansvarlig:
Maj Olsson

CVR 29189587
P 1003337383

Side 1/6

Strakspåbud

Virksomheden påbydes at sikre, at arbejdet med elev X, på mellemtrinnet i Centerafdelingen, der har en kendt voldelig adfærd, planlægges, tilrettelægges og udføres således, at risikoen for vold og trusler om vold forebygges i de situationer, hvor de ansatte er uden mulighed for at få hurtig og effektiv hjælp. Påbuddet skal efterkommes straks.

I skal efterkomme påbuddet **straks**.

I skal orientere alle arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanter, der er berørt af påbuddet.

I skal **senest den 8. marts 2022** give os besked om, hvordan I har efterkommet påbuddet. Inden I giver os besked, skal I orientere arbejdsmiljøorganisationen om, hvordan påbuddet er efterkommet. I skal bruge [formularen](#) på vores selvbetjeningsløsning Arbejdsmiljø i din virksomhed.

Begrundelse for påbuddet

Arbejdstilsynet vurderer, at arbejdet med elev X på mellemtrinnet i Centerafdelingen ikke er planlagt, tilrettelagt og udført, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Der er risiko for, at de konstaterede problemer med utilstrækkelig forebyggelse af risikoen for vold og trusler om vold i arbejdet, kan have indvirkning på de ansattes fysiske og psykiske sundhed på kort eller lang sigt. Vi har ved vurderingen lagt vægt på, at risikoen for vold og trusler i forbindelse med alenearbejde ikke er tilstrækkeligt forebygget.

Det bygger vi på følgende oplysninger fra ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter:

Side 2/6

- At elev X har en adfærd, der kendetegnes ved at have en gentagelsespræget adfærd og en rigid overholdelse af regler. Elev X har særligt svært ved skiftet mellem hjemmet og morgenSFO'en, og hvis ■■■ har en dårlig morgen hjemmefra, der forekommer ændringer i strukturen, eller hvis flexmedarbejderen ikke svarer hurtigt nok, kan ■■■ blive meget voldsom. Elev X bliver "sort i øjnene", hvilket karakteriseres ved, at ■■■ bliver fjern, svær at få kontakt med, mimikfattig etc. samtidig med, at ■■■ kan være fysisk udadreagerende. Ca. månedligt er der i morgenSFO'en episoder, hvor elev X kommer i høj arousal og i nogle tilfælde bliver udadreagerende. For nylig har der været en episode, hvor elev X flere gange har slået med knytnæver på en flexmedarbejder.
- At flexmedarbejderen er der alene i tidsrummet fra kl. 06.00-07.00. Medarbejderen er ikke i auditiv eller visuel kontakt med kolleger eller ledelse. Der er mulighed for at ringe til en kollega i et andet hus, der kan være der indenfor 5 minutter. Arbejdstilsynet vurderer, at det ikke altid vil være muligt at ringe, da elev X går helt tæt på, mens ■■■ er fysisk udadreagerende. Derfor vurderer Arbejdstilsynet, at der ikke altid kan tilkaldes hurtig og effektiv hjælp, idet der lægges vægt på, at medarbejderen ikke altid vil kunne ringe, samt at kollegaen i det andet hus muligvis er optaget, ikke hører telefonen etc.
- At der ikke er udarbejdet en risikovurdering på elev X eller på alenearbejdet i morgenSFO'en, selvom der har været episoder med vold. Det kan betyde, at ansatte ikke er klædt på til at forebygge og håndtere udadreagerende adfærd hos elev X.
- At ikke alle episoder med vold registreres. Det er derfor Arbejdstilsynets vurdering, at Centerafdelingen ikke kender det reelle omfang af volden. Dette underbygges af, at der i dette skoleår har været 2 registreringer (begge på elev X i morgenSFO'en) mens 18% af ansatte i trivselsundersøgelsen fra september 2021 angiver, at de af og til har været udsat for fysisk vold.

Ud fra ovenstående er det Arbejdstilsynets vurdering, at arbejdet ikke er tilrettelagt, så faren imødegås, idet virksomheden ikke kender det reelle omfang af volden, der ikke er udarbejdet en systematisk risikovurdering på elev X i morgenSFO'en, og det ikke er muligt for de ansatte at tilkalde tilstrækkelig hurtig og effektiv hjælp, når der arbejdes alene.

Arbejdstilsynet vurderer derfor samlet, at arbejdet med elev X på mellemtrinnet i Centerafdelingen med kendt voldelig adfærd udsætter de ansatte for en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko. Utilstrækkelig forebyggelse af risiko for arbejdsrelateret vold forøger de ansattes risiko for at blive udsat for arbejdsrelateret vold. Udsættelse for vold kan forøge de ansattes risiko for at udvikle belastningsrelaterede sygdomme som angst, depression og i nogle tilfælde posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD). De ansatte risikerer også at få fysiske helbredsskader.

Arbejdstilsynet vurderer, at faren for at blive udsat for vold er så alvorlig, at faren skal imødegås straks.

Sagens oplysninger

Virksomheden

Strakspåbuddet retter sig mod centerafdelingen på Stjernevejsskolen. Centerafdelingen er vokset en del indenfor de seneste år og har nu ca. 85 elever fra 0.-9.klasse og ca. 32 ansatte, som primært består af lærere og pædagoger. Der er 3 klasser i indskolingen, 5 på mellemtrinet og 5 i udskolingen. Tilbuddet retter sig mod elever med autisme. Flere af eleverne har tillægsdiagnoser som eksempelvis ADHD og angst.

Følgende fremgår af skolens hjemmeside:

"Autisme - gennemgribende udviklingsforstyrrelser

Diagnoser indenfor autismspektret (infantil autisme, atypisk autisme, autisme), GUA og GUU defineres som gennemgribende udviklingsforstyrrelser. Autismen påvirker menneskets evne til at være i samspil med andre og er dermed en udviklingsforstyrrelse, der har indflydelse på dette menneske hele livet igennem.

Alle diagnoser indenfor autismspektret stilles med udgangspunkt i vanskeligheder og eller afvigelser indenfor følgende områder:

- a. sociale samspil
- b. kommunikationsevne
- c. sociale forestillingsevne

Mennesker med autisme er forskellige og har samme behov som andre for at blive anerkendt som et unikt menneske".

Ledelsen i Centerafdelingen består af skoleleder Sabina Madsen, centerleder Lone Krag og afdelingsleder Mette Louise Westh.

Besøg på virksomheden

Arbejdstilsynet har besøgt Centerafdelingen den 23. februar 2022. Ved besøget deltog afdelingsleder Mette Louise Westh, arbejdsmiljørepræsentant Annette Gustafsson fra almenskolen og arbejdsmiljørepræsentant Thilde Skibssted Jakobsen fra centerafdelingen.

Risiko for og forekomst af vold i arbejdet

Det blev oplyst af ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter, at eleverne i Centerafdelingen har en typisk autistisk adfærd. Flere kan også komme i høj arousal. Dette ses primært ved at de bliver verbalt højtråbende eller eksempelvis skubber til ting eller smækker med døre. Der kan også forekomme spyt, krads, tag i arm mv.

Ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter oplyser, at der i næsten alle klasser forekommer verbale krænkelser, fx "Fuck dig", "Du ødelægger mit liv" mv. Forekomsten er størst i de mindre klasser, hvor det i nogle klasser forekommer dagligt.

Det blev oplyst af ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter, at Centerafdelingen har lavet trivselsundersøgelse i september 2021 med en svarprocent på 79%. Af undersøgelsen fremgår det, at 9% svarer, at de af og til har været udsat for trusler om vold fra elever og forældre. 18% svarer, at de af og til har været udsat for fysisk vold fra elever og forældre.

Ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter oplyser, at der på mellemtrinnet er en elev (elev X), der karakteriseres som at have en gentagelsespræget adfærd og har en rigid overholdelse af regler. Hvis der forekommer ændringer i strukturen, eller hvis elev X har en dårlig morgen hjemmefra, kan eleven blive meget voldsom, og fx true med "Jeg tager en kniv", slå med knytnæve etc. Episoderne med vold forekommer særligt i skiftet mellem hjem og SFO om morgenen.

Huset "center-mellemtrin" åbnes om morgenen af en flexmedarbejder, der er der fra kl. 06.00-08.00. Flexmedarbejderen er der alene i tidsrummet fra kl. 06.00-07.00. I tidsrummet hvor hun arbejder alene, er der typisk 1-2 elever. Elev X møder typisk ind mellem kl. 06.15 og 06.45. Ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter oplyser, at Elev X starter med at spise morgenmad i fællesrummet. Herefter får [redacted] en Ipad og går ind for sig selv. Hvis elev X henvender sig til flexmedarbejderen, og hun er optaget, fx af en anden elev, eller ikke svarer hurtigt nok, kan elev X køre op. Ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter beskriver, at elev X bliver "sort i øjnene", hvilket karakteriseres ved, at [redacted] bliver fjern, svær at få kontakt med, mimikfattig etc samtidig med, at [redacted] kan være verbalt krænkende eller fysisk udadreagerende. Ledelse og arbejdsmiljørepræsentant vurderer, at der ca. månedligt er episoder i morgen-SFO'en hvor elev X kommer i høj arousal og i nogle tilfælde bliver udadreagerende. Der er to registreringer dette skoleår, som dækker over elev X i morgenSFO'en, bl.a. hvor [redacted] har slået flere gange med knytnæve. Det ene episode er sket et par uger før Arbejdstilsynets besøg. Det blev oplyst af ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter, at flexmedarbejderen har en [redacted] til elev X.

§ 33, nr. 5

Det blev oplyst af ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter, at flexmedarbejderen ikke har auditiv eller visuel kontakt til andre ansatte i tidsrummet mellem kl. 06.00-07.00, hvor hun arbejder alene. Der er mulighed for at ringe til en medarbejder i et af de andre huse, der så kan være der indenfor ca. 5 minutter. Arbejdsmiljørepræsentanten oplyser, at hun kan være i tvivl, om det altid vil være muligt at ringe til en kollega, da elev X går meget tæt på, mens [redacted] fortsætter med at slå. Dermed er der også risiko for, at telefonen vil blive slået ud af hånden på medarbejderen.

Forebyggelse

Det blev oplyst af ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter, at der er et stort fokus på registrering, da man er bevidst om, at ikke alle episoder med fysisk vold bliver registreret. Der registreres ikke på verbale krænkelser.

Arbejdsmiljørepræsentanten har gjort det nemt ved at lægge mapper med papirer til registrering i alle afdelinger, ligesom hun har taget det op på afdelingsmøder.

Centerafdelingen har en voldspolitik, men denne indeholder ikke en definition på vold og trusler. Det blev oplyst af ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter, at man har drøftet definitionen mundtligt.

Ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter oplyser, at der ligger en generel risikovurdering, der gælder alle elever på centerafdelingen. Der ud over er der udarbejdet specifikke risikovurderinger på enkelte elever eller situationer fx spisning. Der er ikke udarbejdet risikovurdering på elev X. Der er ligeledes ikke udarbejdet risikovurdering på alenearbejdet i morgenSFO'en.

Det blev desuden oplyst af ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter:

- At ansatte ikke arbejder alene ude i klasserne.
- At man har et fælles pædagogisk grundlag i form af Low arousal, som alle ansatte kender til.
- At man gerne vil udarbejde en fast procedure for, hvordan man analyserer på de registreringer, man får ind.

Det blev yderligere oplyst af arbejdsmiljørepræsentanterne, at ansatte oplever god støtte og opbakning fra ledelsen.

Konsekvenser

Det blev oplyst af arbejdsmiljørepræsentanterne:

- At vold for mange ansatte er blevet hverdag, og at man har vænnet sig til det.
- At flere af de ansatte, der har været der i mange år, har udviklet en form for [REDACTED], hvor man skal kunne klare det hele selv, og det er et svaghestegn at bede om hjælp.
- At flexmedarbejderen i morgenSFO'en ofte [REDACTED] ved at være alene med elev X.

§ 33, nr. 5

§ 33, nr. 5

Anvendte regler

- §38, stk.1 og § 77, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 2062 af 16. november 2021 af lov om arbejdsmiljø.
- § 26 og §29, i bekendtgørelse nr. 1406 af 26. september 2020 om psykisk arbejdsmiljø.

Vejledning til at efterkomme påbuddet

For at efterkomme påbuddet kan I fx:

- Sikre at ansatte altid kan få hurtig og effektiv hjælp i tilfælde af risiko for vold.
- Planlægge og tilrettelægge arbejdet så det kan udføres, så risikoen for vold imødegås, herunder risikovurdering og registrering af alle episoder med vold.

Arbejdstilsynet kan henvise til følgende materiale:

- At-vejledning om Vold: <https://at.dk/regler/at-vejledninger/vold-d-4-3/>
- Risikovurdering: <https://voldsomudtryksform.dk/metoder/risikovurdering/>

I kan klage over påbuddet

I kan klage over påbuddet til Arbejdsmiljøklagenævnet. Hvis I ønsker at klage, skal I sende klagen til Arbejdstilsynet. Vi skal modtage klagen inden fire uger efter, at I har modtaget påbuddet. Klage over et strakspåbud har ikke opsættende virkning. Det betyder, at I skal rette jer efter påbuddet, selvom I klager. Hvis vi fastholder påbuddet, sender vi klagen videre til Arbejdsmiljøklagenævnet, som så behandler jeres klage.

Følg jeres sag digitalt

Få overblik over denne sag og eventuelle andre sager med Arbejdstilsynet på [Arbejdsmiljø i din virksomhed](#). Her kan I bl.a. se kommende frister, og om Arbejdstilsynet vurderer, at I har efterkommet påbuddet.

Ring, hvis I har spørgsmål

I er velkomne til at ringe til Arbejdstilsynet på 70 12 12 88, hvis I har spørgsmål til påbuddet.

Venlig hilsen

Maj Olsson
Tilsynsførende